

Palacen entinen toimitusjohtaja **ELVI RANGELL** valmistui taidemaalariksi siinä vaiheessa, kun monet jo lopettavat työnteon kokonaan. Heittäytyminen tuntemattomaan vaati uskallusta ja pisti Elvin elämän kokonaan uusiksi.

Teksti **Tuula Kasanen** | Kuvat **Elvi Rista**

Elvi Rangellin Käännös tuntemattomaan

Elvi Rangell kertoo kuuluvansa niihin ihmisiin, joiden luovuus koulussa nitistettiin. Kun hän oli piirtänyt omasta mielestään maailman kauneimman vaahteranlehden, opettaja tokaisi, että taiteilijan urasta hänen ei ainakaan kannata haaveilla. Elvi uskoi opettajan sanoja tavattoman kauan.

Ollessaan vielä Palacen toimitusjohtajana hän keskusteli kerran erään kirjailijan kanssa haaveista ja unelmista. Kun kirjailija kysyi, millaisia haaveita Elvillä on, tämä yllätti itsensä vastaamalla, että haluaisi maalata. Jostakin alitajunnasta se vastaus tuli.

Kun aika toimitusjohtajana alkoi olla ohi, Elvi Rangell rupesi miettimään, mihin hän ryhtyisi pitkän bisnes-uransa jälkeen. Hän oli alun perin valmistunut kauppakorkeakoulusta ja tunsu liike-elämän läpikotaisin. Siis sen elämän, jossa onnistumista arvioidaan pelkällä rahalla.

KÄÄNNÖS

”Jätin taakseni
kaiken, minkä
osasin, ja lähdin
aivan tyhjästä.

”Entisessä elämässäni toteutin sitä, mitä muut sanoivat. Nyt teen vain sitä, mitä itse haluan.”

edelliseltä aukeamalta

– Oivalsin äkkiä, että ihmisen elinkaaren ei tarvitse olla välttämättä yhdellä ainoalla raiteella, vaan sen sisällä voi liikkua eri suuntiin. Menin liike-elämään vähän sattumalta, kun en muista aloista mitään tiennyt, kuten tavallista on. Voihan olla, että valitsin alun perinkin väärin, Elvi Rangell sanoo.

Hän lopetti työt Palacessa vuonna 2001, mutta oli vielä vuoden verran sidoksissa entiseen työpaikkaansa. Sen vuoden aikana kypsyi ajatus ryhtyä johonkin ihan uuteen. Kun hän päätti kouluttautua taidemaalariksi, hän eteni luonteelleen tyypillisesti suunnitelmallisen päättävaisesti. Elvi Rangell toteaa olonsa ”systemaattinen heittäytyjä”.

– Annoin itselleni viisi vuotta aikaa. Jätin taakseni kaiken, minkä osasin, ja lähdin aivan tyhjästä. Tein muutoksen eteen täysipäiväisesti työtä neljä ja puoli vuotta. Siinä menivät päivät ja illat, viikonloput sekä lomat. Viime kesänä havahduin siihen, ettei minulla ole ollut lomaa moneen vuoteen.

Elvi Rangell aloitti taideopinnot ensin työväenopistossa ja meni sitten taidekoulu Maan iltalinjalle. Varmistaakseen pääsyn ammattiin valmistavaan kouluun hän kävi myös päivisin erilaisilla kuvataidekursseilla ja tutustui mahdollisimman moneen eri tekniikkaan. Sen jälkeen hän pyrki sekä taidekoulu Maahan että Alfa-Artiin ja pääsi kumpaankin. Hän valitsi Alfa-Artin, koska siellä opetettiin perinteistä öljyvärimaalausta.

Kritiikin sietäminen

Aloittaessaan taideopinnot Elvi muuttui koululaiseksi jälleen. Kaikki opiskelukaverit olivat nuoria. Ongelmat olivat kuitenkin yhteisiä eikä ketään kiinnostanut muiden aikaisempi elämä,

vaan keskityttiin olemassa olevaan hetkeen.

Silti edessä oli monta korkeaa kynnystä, jotka piti ylittää. Ennen kaikkea piti opetella sietämään kritiikkiä.

– Koulussa meillä oli jaksoja, jolloin työskenneltiin itsenäisesti kotona annetun tehtävän mukaan. Jokainen vei vuorollaan työnsä luokan eteen ja odotti, mitä tuleman pitää. Saimme ensimmäiseksi tehtäväksi tilan. Maalauksesta piti välittyä tilan tuntu. Seisoin muiden tapaan onnettomana työni vieressä, kun opettaja kysyi, missä se tila minun työssäni oikein näkyy. Hän ei sitä nähnyt. En osannut vastata siihen mitään, seison vain luokan edessä punastellen, kunnes kurssitoverini nousi rohkeasti, käveli luokan eteen ja osoitti työstäni pientä kohtaa: ”Mielestäni tuossa on tila.”

– Silloin tajusin kaksi asiaa. Ensiksikin sen, että kritiikissä arvostellaan työtä eikä sen tekijää ja toiseksi sen, mikä voima ja yhteenkuuluvaisuuden tunne luokassa vallitsi. Tämä oivallus kosketti minua syvältä, Elvi Rangell kertoo.

Monta muutakin kynnystä on pitänyt ylittää, uskottavuutta on ollut pakko ansaita.

– Oli todistettava sekä opiskelutovereille että opettajille, että olin tosissani enkä suinkaan vain vähän ”harrastamassa” maalaamista.

Avioero ja koti uusiksi

Elvi Rangelliin vetoavat taiteilija René Magritten maalaukset, joissa kaikki tuntuu ensin olevan kohdallaan, mutta kun katsoo tarkemmin, mikään ei täsmää. Ihan samaa voi sanoa Elvistäkin. Arvio hänestä voi osua helposti harhaan. Hän näyttää huolitelulta liikenaiselta, joka osaa käyttää verkostoja hyväkseen, mutta pinnan alla on myös muuta. Suuresta tuttavapiiristä huolimatta hän sulkeutuu välillä itseensä. Jos hän ei ole vähään aikaan ottanut ulkomaailmaan yhteyttä, poika saattaa soittaa, kysyä, onko äiti ulkomailla vai vain tapansa mukaan erakoitunut. Elvin tytär ja poika kutsuvatkin häntä sosiaalisesti erakoksi.

Elvi on löytänyt itsestään sellaista herkkyyttä, jota hän muistaa joskus kauan sitten tunteneensa. Herkkyyttä hyvässä ja pahassa. Mutta fasadi pitää hyvin, kuten hän itseironisesti toteaa.

Hän on kokenut hiljattain avioeron. Veikö vaimon elämänmuutos parin erilleen?

– Ei se pelkästään siitä johtunut. Ero on vielä ajallisesti lähellä, mutta henkisesti jo kaukana. Olen kulkenut siitä yhteiselämästä jo hyvin kauas.

Eron jälkeen Elvi halusi muuttaa kodissaan kaiken. Vanhat huonekalut saivat lähteä, kaikki on pistetty uusiksi.

– Vanha kotini on kokenut täydellisen puhdistuksen. Nyt siellä on kaikki niin kuin minä haluan, Elvi toteaa.

Uudessa ammatissa ei kaikki mene oman halun mukaan.

– Tähän työhön liittyy suuria epävarmuuden hetkiä, jotka tulevat raskainakin aaltoina. Silloin kyseenalaistan kaiken, mietin, mitä todella osaan, mihin minun pitäisi seuraavaksi ryhtyä. Ehkä juuri silloin syntyy jotakin uutta. Joka tapauksessa tämä työ tekee minut valtavan onnelliseksi.

Kuinka elefantti syödään

Taidekoulun päättäjien yhteydessä viime keväänä pidettiin Kaapelitehtaalla oppilaiden yhteisnäyttely. Näyttelyvahtina ollessaan Elvi Rangell istui lähellä omia töitään ja katseli salaa, minkä työn ääreen ihmiset pysähtyivät. Tuntui mukavalta, kun joku katseli pitkään hänenkin töitään.

Elvin itselleen antamat viisi vuotta ovat nyt kuluneet, ja seuraavaan viisivuotiskauteen kuuluu haave oman yksityisnäyttelyn pitämisestä Helsingissä. Tallinnaan yksityisnäyttely on tulossa elokuussa.

– On hyvä katsoa välillä taakseen ja huomata, miten pitkän matkan olen jo kulkenut. Kun lapseni olivat pieniä, he kysyivät minulta, tiedätkö, miten elefantti syödään. Vastaus kuului, että pala palalta. Olen nyt nakertanut tätä omaa elefanttiani ja saanut siitä syödyksi jo osan. En tiedä vielä läheskään kaikkea. Mutta kysyn ja opin.

Kun Elvi on ollut luennoimassa muutoksesta eri naisryhmillä, häneltä usein kysytään, mikä on ollut suurin muutos hänessä itsessään.

– Ehkä yksi suuri muutos on se, että entisessä elämässäni teutin sitä, mitä muut sanoivat, nyt teen vain sitä, mitä itse haluan – ja vastaan siitä. Jos onnistun, onnistun itse, jos epäonnistun, epäonnistun vain itse, en aiheuta kenellekään toiselle vahinkoa. Tämä on hyvin vapauttavaa.

– Ihmiset puhuvat usein siitä, että pitäisi ruveta tekemään jotakin ihan uutta. Jos se tunne on hyvin voimakas, neuvoisin miettimään vielä vanhassa työssä ollessa, miten päästä alkuun. Ei kannata heti hypätä uuteen, vaan on hankittava ensin tietoa. On hyvä asettaa itselleen aikaraja. Mutta jos ajattelee, että tekisin ”jos”, kannattaa tyytyä olemassa olevaan. Myös jääminen kysyy rohkeutta.

Elvi Rangell on löytänyt **Pia Kaulion** ja **Mia Ylitalon** kirjan *Elämän viemää*, jota hän pitää hyvänä oppaana muutosta hakeville.

– Usein sanotaan, että ”tämä on vain elämää”. Pia Kaulio kääntää lauseen uuteen muotoon: ”Vain tämä on elämää.”

Paljon muutakin muutosta Elvissä on tapahtunut. Vanhassa elämässään hän laiminloi tiettyjä puolia itsestään, käveli itsensä yli. Lapsi hänessä, uteliaisuus ja innostus, on tullut esiin.

Muutoksen alkuvaiheessa hän lensi unissaan paljon. Jokin puoli hänessä uskoi oikeasti, että hän pääsisi lentoon, kun vain lähtisi. **a**

Iloisesti ihannepainoon

formoline
L112

*formoline L112
auttaa Sinut
ihannepainoon*

Ylipaino aiheuttaa stressiä varsinkin loma-aikana ja kesän lähestyessä.

On aika nauttia elämästä. Anna itsellesi siihen mahdollisuus!

formoline L112 sitoo ravinnon rasvoja estäen niiden imeytymistä elimistöön. formoline L112 on korkealuokkainen, tutkittu laatuaine laihduttamiseen. formoline L112 avulla annat lähtöpassit liikakiloille ja uskallat toteuttaa unelmasi. Päätös on Sinun.

Pakkaukset: 48 ja 80 tablettia.
Lisätietoa valmisteesta www.L112.com

APTEEKEISTA ja LUONTAISTUOTEKAUPOISTA

Valmistaja Certmedica International GmbH, Saksa
Markkinointi: Berren Oy, Helsinki,